

UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland Displaced Persons Camp Periodicals Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

СТУДЕНТСЬКИЙ ІНФОРМАТОР

З М І С Т	ст.
У 27-у річницю	2
10 заповідей українського студента	2
Відомості про студії	3
Зі студентського життя	4
Конгрес У.С.О.А. в Австрії	6
Матеріальна допомога	6
З життя студентів медиків	7
Спортова сторінка	8
Офіційна частина	8

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Як листя падало з дерев і залітало до вікон, то людям снів-ся дивний сон:

Що заворожені лицарі /про їх розказувала колинь мати, що во-ни сплять у недоступних якинях серед височих гір і ждуть на поклик вартового, щоб знов увійти за Рідню Землю/ що лицарі ті проснулись. Блиснули в сонці їх мечі, гордо замаяв прапор. Заро-котіла гремуче пісня, в бій пішли юні орли...

А на світанку будились люди і дивувались: сон воїнської но-чі став дійсністю. Над Львовом маяли жовтоблакитні прапори, а лави очайдушних лицарів ішли під ними за Волю і за Правду.

Струснулись Карпати. І понад сині Дніпрові води подали стар-шому своєму братові Кавказові вістку, що козацькі сини, напад-ки гордих дружинників не схотіли більше у ярмах ходити і ста-ли до бою за вільне життя.

Поанд Львовом, під Чортковом і над Києвом - грімко лунала побідна пісня галицьких легінів, що рама об рама зі своїми сід-німи братами ішли в важкому змагу за кращу долю.

Гадібно смоктала палку кров чорна ріля, а широкі поля вкри-вались густо могилками. Зорог сунув хмарами з усіх сторін і - встоятись не стало сил.

Та зброї не склав ніхто. Густі постріли по ночах, сліпучі пожари мазурських халуп і горді виступи бовиків перед само-званчими суддями пригадували все наїздникові, що біжить далше.

А в дні 30 червня 1941 р. пригадані німецькому наїздникові пісню першого листопада сперед 23 літ: За свою правду ми й про-ти цілого світа не завагаємось стати.

І далше гремлять постріли, шумлять ліси, прикривають старан-ноно своїм віттям ряди борців, палають села, і пісня бунтарська дзвенить: У бою за Правду ніхто нас не зломить, не виб'є нам зброї із рук.

На світанку, як зжовкле листя шелестить і залітає до вікон, - чи чуєш ти шепіт юнацької крові, що в жилах твоїх:
"Готовсь! Там ждуть на тебе!"

10 ЗАПОВІДЕЙ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА

1. Пам'ятай, що найвидим твоїм добром є добро української нації.
2. Тям, що ти студіюєш для того, щоб добути знанням могли краще служити твоїй Батьківщині.
3. Ви користуй кожну нагоду для поширення й поглиблення тво-його знання. Погорджуй поверховністю.
4. Вивчай пильно все, що добре і корисне в чужинців і поверни його в користь твоєму краю.
5. Будь совісним і дисциплінованим членом студентської спіль-ноти.
6. Будь суворим і вимагаючим супроти себе, а тоді можна супро-ти інших.
7. Держи високо прапор і бережи гідно ім'я українського сту-дента.
8. Не забувай, що ти є членом української суспільності і маєш супроти неї обов'язки.
9. Виповняй примірно все, що до тебе належить, бо ти є представ-ником наблизу української інтелігенції, і черезте на тебе звернені очі мільйонів.
10. Словом і вчинками шири славу України між чужинцями.

ВІДОМОСТІ ПРО СТУДІЇ

ВИСОКІ ШКОЛИ В МІНХЕНІ

УКРАЇНСЬКІ ВИСОКІ ШКОЛИ.

Економічна Висока Школа переводить вписи і 5.II.45. починає виклади першого семестру.

В.У.У. приймає вписи студентів. Виклади почнуться в першій половині листопада. Ветеринарієно-Зоотехнічний підвідділ починає виклади прешого семестру 12.II.1945.

УНІВЕРСИТЕТ УНГРА.

Університет при УНГРА, створений мішн. студ. об'єднанням, переводить вписи на всі факультети техніки, при тому лісової інженерії і агрономії, медицини /до 6 сем./, деякі факультети філософії і музичної студії. Вписи тривають до 15 грудня 1945. Від 7 січня 1946 починаються виклади.

Студенти, що студіюватимуть на цьому університеті, будуть забезпечені матеріально мешканням та прохарчуванням.

НІМЕЦЬКІ ВИСОКІ ШКОЛИ.

Університет і Політехніка в Мюнхені одержали дозвіл Військової влади на відкриття всіх факультетів. Зараз переводять передвписи.

Університет відкриває всі свої факультети включно з лісовим і малярською студією. При Політехніці крім машинового, електричного, будівельно-мірничого, хемічного існують агрономічний, купецький, броварничий факультети. Умови прийняття ще невідомі.

СТУДІЇ В ГРАЦУ

Від Ініціативного Гуртка Студ. Орг. "Січ" у Грацу дістали мислідуючі інформації в справі студій.

У Грацу є відкриті такі Високі Школи: У н і в е р с и т е т з факультетами - медичним, фармацевтичним, філософічним і теологічним; П о л і т е х н і к а з відділами - машиновим, електричним і архітектурним; Г і р н и ч а А к а д е м і я / в Леобені недалеко Грацу/.

Всі відділи є вже заповнені. Можливості прийняття існують ще на факультетах філософічним і медичним від 5-го семестру студій.

Слабі можливості прийняття є ще на політехніку, але вписи потривають не довше, як кілька днів.

Передумовою для студій є беззастережна політ. минувшина, яку для українських студентів справджують делеговані Ініц. Гуртком тав. Вітошинський і Середович.

ТРЕБІНГЕН

Французька окуп. зона. Відкриті всі факультети Університету. На теологічному факультеті відбуваються виклади, медичний факультет включно з дентистикою перевів прийом, але студенти-чужинці ще можуть вносити прохання. Є можливості практики для скінчених медиків на тамошніх клініках. Бібліотеки відкриті.

Виклади відбудуватимуться в німецькій мові. Переводиться прийом на інші факультети Університету. Прийняті студенти мають право, одержати приватні приміщення. Український табір приміщений у Гінденбург-касерне; там же приміщена і студентська секція. В бібліотеці Університету працює п. Келлер-Чикаленко. Ніщо не заторкнуте воєнними діями.

ФРАЙБУРГ і м. БРЕЙСГАВ. Ідуть старання про відкриття університету /при університеті існував лісовий відділ/.

ГЕТТІНГЕН. Відкриті всі факультети університету /теологія, право, медицина з дентистикою, філософія, агрономія, лісівка/. Виклади тривають. Ніщо не знищене.

МАРБУРГ. Відкриті факультети: теологічний і медичний з дентистикою. Зписи на медичний факультет з огляду на переповнення закінчені. Мають бути відкриті факультети правничий і філософічний; ще невідомо, чи вже з зимового семестру. Бібліотека відкрита.

ГІССЕН. Ректорат університету приміщений при Гетештр. 40. Реєстрації і вписів не переводиться, хоч університет приготовляється до відкриття медичного факультету крім дентистики. Ніщо можливо вже з зимового семестру.

ЕРЛЯНГЕН. По закінченні прийомів на медицину піchnуться прийомом вписів на право і філософію.

ВЕРЦБУРГ. Університет дістав дозвіл на відкриття.

В ІЛЛВСТАЛЬ /англ. зона/ відчинена гірничо-академія з факультетами: гірництво, гутництво і геологія. Зписи приймаються і від українців. Початок занять 1-го листопада. Для гірництва і гутництва потрібна гірничо-практика 6 місяців.

На політехніці в ГАЧОВЕРІ в суботу дня 20.10.45. минув реченець складання зголошень на студії в зимовому семестрі 1945/46. Виклади починаються дня 15.11.45. Політехніка обіймає наступні відділи: 1. Машинобудівельний, 2. Електротехнічний, 3. Будівельний, 4. Архітектурний, 5. Хемічний, 6. Фізичний, 7. Геологічний, 8. Математичний.

Чужинці мали крім формуляра зголошення залучити наступні папери: 1/ Прохання про прийняття на студії, 2/ Гиттепис, 3/ Оригінал свідоцтва зрілості, при вищих семестрах - індекс, свідоцтва зложених іспитів.

Лісово-технічний відділ має бути відкритий при університеті в Геттінгені.

ЗІ СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ

Укр. Студ. Громада Мюнхена розпочала вже свою діяльність і розвиває її іспішно далі. Своєю завданням поставила вона собі, виховати міцний студ. елемент, всякими засобами підняти його інтелектуальний і моральний рівень, приготівляючи таким чином матеріал до суспіль. праці, яка є так важливим моментом в сьогоднішній новій обстановці. В програму майже кожних студ. сходин, що відбуваються кожного тижня, входить реферат виховного або наукового характеру.

І так перші сходи розпочав голова др. Мірчук П. рефератом під заг. "Українські студенти колись і тепер", в якому на-начеркнув розвій і значіння українського студентства минулих років, дав напрямні і звернув увагу на великі завдання сьогоднішнього українського студента-емігранта. До цього типу рефератів можна б зачислити й реферат тов. Шточалка З. під заг. "На вершини".

Недавно відбувся виклад п. проф. Шербаківського про славнозвісного українського диригента Олександра Кошиця. Інтересні головню були рецензії різних чужинецьких прес, що вказують, з яким ентузіазмом і признанням сприймав закордон блискучі виступи українського хору.

Управа УСГ дбає про те, щоб студенти, стикаючися з чужим і різним, взагалі, елементом, не забували, хто вони, а навпаки - гідно піддержували свою окремішність. З тією метою є в плані на найближче майбутнє організувати курс українознавства і суспільних наук.

Др. Мірчук розпочав уже цикл історичних викладів, а саме: "Історія української політичної думки". Досі відбулося два реферати: 1/ "Початки українського народу", 2/ "Світогляд українського народу княжої доби". Після рефератів вив'язується жива дискусія.

Дня 12 жовтня др. Мірчук відчитав збірку своїх гумористичних віршів п. заг. "На кратах зайчики", що в сатиричній формі дають картини з життя українців по конц. таборах Німеччини.

Зараз помічується багато заінтересування Українським Вільним Університетом як і УТГІ, що має деякі свої відділи перенести в Мюнхен і тут розпочати нормальну працю. Слід зазначити, що й пп. професори стараються нав'язати зі студентами; і так недавно відбулося два реферати на студ. сходинах; в першому - проф. Розгін представив загально можливі студії на УВУ, в другому - проф. Гіммельрайх подав точніші інформації про ветеринарні студії при УТГІ.

УСГ провадить роботу не тільки внутрі свого т-ва; вона рівнож намагається, гідно репрезентувати себе теж перед українським загалом, як і перед чужинцями. Укр. Студ. Громади взяв участь у Конгресі Українського Червоного Хреста Баварії, що відбувся в Мюнхені, висловив становище студентства до Ч.Х., створюючи базу для майбутньої з ним співпраці. Там же в Ч.Х. відбулося дві наукові доповіді п. Шточалка Зіновія на тему: "Проблема рака в світлі біохемії". Доповіді були призначені для об'єднання лікарів при Ч.Х. Запрошені були і студенти.

Дня 1 листопада в год. 7 рано відбувся святочний апель для вшанування 27-ої листопадової річниці. Після одноквилинної мовчанки голова товариства виголосив коротку промову. В год. 9-ий студентство взяло численну участь в торжественній Службі Божій і панахиді, що відправилася в укр. церкві в Мюнхені за полеглих героїв.

Важливим моментом, коли йдеться про зовнішній виступ, було те, що українські студенти взяли участь у міжнародній імпрезі, що відбулася в приміщенні УНРРА дня 21. IX. 1945. Своім швавим танком, національною носею, як і піснею - українці збудили виразне заінтересування і симпатії присутніх.

Зараз твориться міжнародня студентська труппа, в якій українці бажать брати чисельну участь. Для того вже тепер організується мішаний хор під керуванням диригента Білого, як рівнож творяться танцювальні гуртки тощо. Слід зазначити, що того ро-

да міжнародні трупи мають в сьогоднішніх обставинах велике значіння. Ми маємо змогу, самі власними силами здобути для себе матеріальні засоби на студії, - а з другої сторони ми ширимо добре ім'я українського студента і заступаємо його перед чужинцями.

М. 19.X.1945.

К. О.

КОНГРЕС У.С.О.А. В АВСТРІЇ

Конгрес УСОА в Австрії - це ще один доказ, що при деякій зорганізованості можна, навіть, серед важких умовин оживити студентське життя і дати деякі напрями його праці.

В Конгресі можна б розмежувати дві частини: а/ імпрезово-розривкову, б/ суттєво-реферативну. В першій - треба взяти б під увагу Академію в честь Сл. П. Митрополита Андрея Шептицького, яка може в скромній, але під мистецьким оглядом, бездоганній формі, вшанувала пам'ять Великого "ецената науки та правди" - Опікуна студентства.

Розривкова частина: два спільні обіди й вечери для запрошених гостей з нашого громадянства, нім. університету, представників влади та студентства - пройшли не тільки з повним успіхом у кожній ділянці, але викликали глибоке вдоволення і симпатію головно в представників французької влади.

Не треба забувати, що це може перший з кроків нашого студентства до нав'язання співжиття з чужинцями.

Коли йдеться про т. зв. реферативну частину і далі - світоглядну - треба сказати, що студ. загаль не був відповідно підготований до сприймання таких речей. Слаба, часто може несуттєва дискусія була б доказом і малого зацікавлення, і невеликого вироблення - головно в світоглядній ділянці.

На оправдання треба сказати б, що студ. Провід мав замало часу, щоб як слід підготувати до цього студентство, подруге - брак браку досі Високої Школи в Іннсбруку дозволив тільки надоривочний контакт зі студентством, яке по найбільшій часті мало свій осідок на провінції.

В загальному значіння Конгресу безперечно дуже позитивне. Студентство Австрії мало змогу переконатися, що воно вже і добре зорганізоване, і має всі дані на те, щоб розпочати поважнішу роботу.

Власний журнал "На варті", який вперше появився з нагоди Конгресу - це ще один доказ, що Студентський Провід УСОА думає поважно над своєю діяльністю.

Тут можна б тільки зложити побажання не так до Проводу, як до студентства Австрії, щоб воно в цілості краще співпрацювало з Проводом, та виявляло більше зацікавлення до всіх питань студентського життя, які повинні б лежати на серці не лише студ. Проводові, але цілому студ. загалові.

Учасник Конгресу

МАТЕРІАЛЬНА ДОПОМОГА

Збіркова акція на студійний фонд, як також добровільне оподаткування громадянства на цю ціль не може бути одним джерелом грошових засобів. Б кінечним, знайти інші джерела.

В першу чергу поручаємо студентським товариствам, організувати всякого роду імпрези /театральні, музичні, хорові, спортивні та ін./, з яких дохід буде призначений на допомогу студіючій молоді. Тому студентські товариства повинні створити у власнім заряді хори, музичні групи, спортивні товариства і т. п. і через урядкування імпрез здобувати гроші на студійну допомогу. Крім матеріального цей спосіб буде мати подвійний ефект: громадянство оцінить позитивно такий спосіб здобування грошей, а подруге студентська молодь буде привикати до праці, як до властивого способу заробіткування.

З ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ

На сходах Української Студентської Громади в Мюнхені дня 4.X.45. прийнято, згуртувати студентів в окремі секції за їх напрямом студій. Першими згуртувались медики.

4.X.45. скликано перші сходи медикив УСГ, де з'ясовано перспективи медичних студій під сучасну пору, оформлено мед. секцію при УСГ, вибрано її Управу в складі: З. Потокало - голова, С. С. - секретар. Від того часу медична секція почала інтензивну працю. Нав'язано тісний контакт і співпрацю з Українським Червоним Хрестом, у висліді чого зорганізовано медичний перегляд мешканців оселі УПВ і УСГ та загальну опіку над студентами.

При допомозі У.Ч.Х. робиться старання про приїом українських медиків до німецьких лічниць і клінік, а також по таборо-вих амбулаторіях і лікарнях УНРРА в характері фамулянтів та практикантів.

Секція дбає про те, щоб її члени були якнайкраще поінформовані про всякі актуальні студійні справи. Число членів секції по сьогоднішній день - 65. Сходи секції відбуваються регулярно щотижня. На них окрім інформацій та актуалій, відбуваються реферати на медичні теми. Відбулися доклади З. Потокало п. 3. "На передодні роз'яснення таємниці рака" та "Про таємниці росту". Присутність на сходах численна.

Приготовляється цикл рефератів на цікаві наукові теми. На допомогу запрошено кращих українських науковців. Першим буде доклад проф. М. Мішенка на тему "Сучасне вчення про гіпнозу та її механізм". Окрім цього організується репетиційні курси з обсягу диплома * півдиплома. Починається курсом органічної та фізіологічної хемії. Зараз присвячується багато уваги підготовці з'їзду українських медиків Німеччини, на якому розв'яється багато актуальних питань. До цього розроблені відповідні анкети та обіжники.

III.

ОБІЖНИК

У зв'язку з близьким початком студій на німецьких, українському та міжнародному /Унррівському/ університетах виринає цілий ряд питань, які можуть бути розв'язані лише безпосередньо нашими студентами. Тому, що це в першу чергу торкається студій на медичних факультетах, Союз Українських Студентських Організацій Німеччини організує

З'їзд МЕДИКІВ,

що перебувають на терені американської окупаційної зони, на якому розв'яється ряд актуальних питань відносно студій.

День з'їзду 17.XI.45. год. 9 рано, місце: Мюнхен, Фюріхштр. 53. Оселя УСГ і УПВ, зала сходин.

На порядку дня між іншим зорганізування репетиційних курсів з обсягу диплома й півдиплома, як теж підготовчих курсів, питання створення Українських Екзаменаційних Комісій, питання створення Української Медичної Академії, питання матеріальної допомоги та організаційні питання.

С.У.С.О.Н. закликає всіх студентів медиків клінічних семестрів обов'язково у власному інтересі приїхати на з'їзд, студенти доклінічних семестрів вишлють своїх уповноважених представників, з виповненими в залучнику анкетами своїх студентів. Учасники з'їзду будуть забезпечені обідами та нічлігами.

Провід С.У.С.О.Н.

СПОРТОВА СТОРІНКА

Дня 15 жовтня 1945. відновлено діяльність Українського Студентського Спортивного Клубу, вибрано провід та намічено план праці.

Український Студентський Спортивний Клуб поділено на такі дружини: легкоатлетичну, копаного м'яча, відбиванки, боксу, зимового спорту та шахів.

Дня 27.X.45. легкоатлетична дружина приступила до змагань на Фрайманіз дружинами КЛК, Лев-Карлсфельд та "Ча"ка" - гімназія Карлсфельду.

Нимом поганой погоди та невідповідного приготування змагунів, вислід змагань був задовільний і УССК зайняв одно з перших місць.

Дня 28.X.45. дружина копаного м'яча відбула змагання на Карлсфельді з дружиною Лев-Карлсфельд, які закінчились 4:1 у користь дружини "Лев".

В найближчому часі мають відбутись міжнародні легкоатлетичні змагання, в яких візьме участь також УССК.

ОФІЦІЙНА ЧАСТИНА

Українська Студентська Громада в Мюнхені пригадує, що звичайні сходини членів відбуваються кожного четверга в 3 год. по посл. читальні т-ва на Фюріхштр.

В четвер, 15 листопада 1945 р. відбудуться в читальні т-ва при Фюріхштр. 53.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Присутність усіх членів обов'язкова.

На дні 23 і 24 листопада 1945 р. передбачений КОНГРЕС СОГЗВ УПВ і УСГ СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В НІМЦЬЧИНІ.

Українські Студентські Громади вишлють своїх представників, від кожної /початої/ двадцятки числа членів по одному. Народи відбудуться в читальні У.С.Г. в Мюнхені при Фюріхштр. 53. Річ для учасників запевнених. В тіх справі вислано до всіх студентських організацій особного обіжника.

З ЦИЛЮ РЕФЕРАТИВ. Дня 25.X.45. в рамках студентських сходин відбувся реферат проф. Кульчицького на тему "Сни говорять правду". Ім'я прелегента, відомого українського психолога, та цікава тема запевнила популярність рефератові. Після реферату відбулася цікава дискусія. Провід У.С.Г. робить старання, улаштувати цикл докладів про цікаві наукові проблеми, для проведення яких будуть запрошені кращі українські науковці.